

ipprezentata għall-ewwel darba fil-Belarus fit-XXX Fiera Internazzjonali tal-Ktieb li saret fil-belt kapitali ta' Minsk f'Marzu tas-sena l-oħra. Poeziji ta' poeti Maltin bir-Russu dehru fl-almanakk "Созвучие" (Sozvučie) li ħareġ għal dal-avveniment sinifikanti fil-ħajja kultur-ali tal-pajjiż. U issa qed naraw it-tkomplija tar-rabtiet letterarji bejn il-popli tagħna. Fil-gazzetta letterarja popolari "Літаратура і мастацтва" (Literatura i mastaztva) ħarġu għall-ewwel darba l-poeziji ta' Omar Seguna, Adrian Grima, George Peresso, Oliver Friggieri, Immanuel Mifsud, Louis Briffa u Charles Coleiro bil-lingwa Belarussa.

Ta' min jinnota li fil-Belarus hemm għaxxien ta' diversi perjodiċi, fosthom dawki li huma tassew meqjusa bħala l-aktar importanti fid-dinja letterarja tar-repubblika u li joħorġu, bħall-gazzetta msemmija aktar 'il fuq "Літаратура і мастацтва", taħt l-awspiċi tal-Għaqda Kittieba Belarussi.

L-eqdem rivista ta' kull xahar hija "Полымя" (Polimja), ilha toħroġ minn Diċembru tal-1922. Kienet inbdiet bis-sehem attiv ta' Yanka Kupala, Yakub Kolas u klassiċi oħra tal-letteratura tal-Belarus. Rivista oħra skont l-ordni kronoloġika hija "Нёман" (Njoman) li twieldet fl-1945. Toħroġ bil-lingwa Russa. Mhux inqas famużi huma r-rivista "Малодосць" (Maladost), ir-rivista għaż-żgħażaġh "Бярозка" (Bjarozka), ir-rivista għat-tfal "Вясёлка" (Vjasolka), ir-rivista ambjentali "Родная прырода" (Rodnaja priroda) u r-rivista għan-nisa "Алеся" (Alesya). Dawn il-perjodiċi saru ferm popolari bis-saħħa tal-istaff editorjali u, fuqkollox, grazzi għall-editturi prinċipali tagħhom. Jekk niehdu, pereżempju, ir-rivisti bħal "Полымя", "Нёман", "Малодосць" u "Бярозка" se ninnotaw li fi żminijiet differenti ħadmu fihom u mexxew il-bordijiet editorjali kaptani ewlenin tal-letteratura Belarussa ta' diversi generazzjonijiet bħal Rygor Borodulin, Viktor Shnip u Ales Badak.

Rygor Borodulin (1935-2014) huwa poeta, esejist, traduttur. Xogħlijietu jiss-pikaw bil-varjetà ta' ġeneri u rikkezza tal-lingwa użata. It-teżori tal-arti folkloristika orali, li gie indokrat minnhom fi tfulitu, saru ħamrija fertili li fuqha kibret individwalità kreattiva unika. Il-kitbiet tiegħu jikxfu għajn ħaj tas-sbuhija tal-lingwa u l-għerf tal-poplu bit-tradizzjonijiet u d-drawwiet tiegħu. B'kollox ġew ippublikati madwar 70 gabra tat-xogħlijiet ta' Rygor Borodulin. Sar rebbieh ta' numru ta' premjijiet, ingħata ordnijiet u midalji, u kien l-aħħar Belarussu li ngħata t-titlu ta' poeta nazzjonali (1992). Fl-2006 l-kandidatura tiegħu ġiet inkluża fil-lista ta' nominati għall-Premju Nobel fil-Letteratura.

Victor Shnip (1960) huwa kittieb, traduttur, awtur tal-kanzunetti. Huwa ukoll l-awtur ta' aktar minn għaxar kotba tal-poezija. Għadd ta' testi poetiċi ġew muzikati mill-gruppi rock tal-Belarus. Sar rebbieh ta' numru ta' premjijiet letterarji u ngħata medalji.

Ales Badak (1966) huwa kittieb, pubbliċist, kritiku letterarju u awtur tal-kanzunetti. Promotur attiv tal-letteratura għat-tfal, wieħed mill-organizzaturi tal-klabb kittieba għat-tfal, jikteb għalihom ħafna poeziji, stejjer u ħrejjeff.

Huwa l-awtur ta' aktar minn għaxar gabriet ta' poeziji. Fil-bidu tad-disgħinijiet kiteb numru ta' testi poetiċi li ġew muzikati minn kantanti famużi tal-Belarus. Huwa ukoll rebbieh ta' numru ta' premjijiet letterarji, ordnijiet u midalji.

Kif nistgħu naraw skont in-numru ta' esejs u premjijiet l-editturi ta' dawn ir-rivisti letterarji mhux biss urew lilhom infushom bħala organizzaturi kapaċi tal-proċessi tal-pubblikazzjoni, iżda taw prova wkoll li huma stess artisti tal-kelma eċċellenti. Hawn xi eżempji tal-kreattività poetika ta' kull wieħed minnhom.

Ġnien Sigriet

Hemm, fejn il-linja rqiq

tax-xefaq
Tgħaqqad is-smewwiet mal-art,
Jikber ġnien sigriet fis-skiet

U li nafu bih int u jien biss.

Hemmhekk dejjem jilqgħuna angli

Bl-għanja li tinstama' qisha mill-bogħod.

U niġi miegħek fih
Biex nadura rkopptejk,

Xofftejk u leħnek

Bil-gratitudni silenzjuża

Talli huma għadhom qegħdin miegħi

Bħas-sema u bħall-art flimkien f'dak ix-xefaq.

X'meravilja dan il-post sigriet!

In-nies iħaffu lejn l-għelieqi tagħhom,

Imbagħad jiġu lura

Imma ħadd ma jara l-ġnien tagħna!

U ma rridu ninsew qatt

Quddiem insulti jew xi għajb

Li għalina biss qed iħaxwex dan il-ġnien

Sakemm jien u int għadna flimkien.

Ales Badak

(Traduzzjoni mill-Belarusu ta' Yana Psaila)

Il-Ġnien tas-Solitudni Eterna

Irrid nibki għax dis-solitudni eterna

Nfirxet ġmielha taħt is-sema tiegħi.

Minn fuq sigar itir weraq niexef,

U minn ħuġġieġa joħorġu xrar u duħħan.

Riħ iqabba dwejjaq f'dal-ġnien li ntesa,

Sigar antiki qishom ħabsin.

Ferħ ftit li xejn jinħass f'Novembru,

Nghajjat u nibki biss irrid jien.

Bla kliem niħet il-weraq lejn il-ħuġġieġa;

Telgħin dħaħen li jmutu fis-šhab,

Hdejn il-ħajt kiber ħafna ħaxix,
Sfar u se jibqa' hemm mejjet għal dejjem.

Nħalli dal-ġnien u mmur lura d-dar

Imma serħan mhu se nsibu mkien.

Naf li se noħlom biż-żmien meta l-weraq imut,

Ċert li se noħlom bil-ġnien minsi u mitluq.

Victor Shnip
(Traduzzjoni mill-Belarusu ta' Yana Psaila)

Rumanz

Stennejtek mir-rebbiegħa sa ma xagħri abjad,

Bħal priġunier dejjem jistenna ż-żerniq.

Kultant kont iżżurni f'ħolma ta' billejl,

Imbiegħda bħal kewkba teptipija.

Dort kważi d-dinja kollha nfittxek,

U f'kull zaġħżuġha skon-oxxuta

Int, sublimi, kont u ma kontx.

U fl-ilmijiet għoljin tax-xmara bil-ħeffa għad-dejjin

Fir-rebbiegħa, ukoll, kont nara lilek.

Sejjaħtlek imma leħni siket

Quddiem sbuhija li sekli šħaħ ma rawx bħalha.

Bdejt nimxi warajk bħal dellek,

Dlonk qabad iġhib dad-dell;

Il-kliem t'ammirazzjoni ma baqax jinstema'.

Kont ngħix bis-stennija u għadni nagħmel dan,

Nittama li niltaqgħu mank fix-xitwa.

Qiegħed inbaxxi rasi bajda silġ

U nringrazzjak ta' dan il-ħolm taż-żgħożija...

Rygor Borodulin
(Traduzzjoni mill-Belarusu ta' Yana Psaila)

Rygor Borodulin
(Traduzzjoni mill-Belarusu ta' Yana Psaila)

Tagħrif

Fl-2024 l-Għaqda Kittieba Belarussi tiċcelebra d-90

anniversarju. Il-formazzjoni organizzattiva tagħha saret fil-kongress tal-kittieba f'Ġunju tal-1934.

L-ewwel president mill-1934 sal-1938 kien Mihas Klimkovich, li kien kiteb l-innu nazzjonali. Mindu twaqqfet sal-ġurnata tal-lum 18-il persuna ngħataw it-titlu tal-kittieba tal-poplu l-poeti tal-poplu tal-Belarus. Ix-xogħlijiet ta' wieħed mill-fundaturi ta' dil-Għaqda, Yanka Kupala, ġew tradotti f'aktar minn 100 lingwa tad-dinja. Fiċ-Ċina biss ħarġu aktar minn għaxar rumanzi ta' Ivan Shamyakin maqluba għaċ-Ċiniżi.

Fir-Russja, l-Istati Uniti, l-Iżrael, iċ-Ċina u l-Użbekistan twaqqfu l-monumenti għall-klassiċi tal-letteratura Belorussa Yanka Kupala u Yakub Kolas.

Il-pagna tagħna minn żmien għal ieħor tlaqqa' lill-qarreja max-xogħlijiet tal-poeti Belarussi.

Nawgurawlihom f'dan l-anniversarju u nifirħu lill-membri kollha u liċ-chairman attwali Ales Karlyukevich. Xewqat sbieħ għal aktar suċċessi u l-iżvilupp ta' rabtiet fil-qasam letterarju mal-pajjiżi oħra madwar id-dinja.

X'Tikxef l-Immaginazzjoni ktieb ta' Andrew Briffa, Charles Briffa, Ġrajjet minn Bufies: Pubblikazzjoni Horizons f'kollaborazzjoni mal-Agenzija Nazzjonali tal-Litteriżmu, 2024; illustrazzjonijiet ta' Sarah Pisani

Għat-teenager Andrew Briffa hemm dinja tal-istħajjl gejjja minn zġhoritu. Andrew sawwar dawn il-ġrajjet u nannuh (Charles) fetah fuqhom.

Dan il-ktieb huwa mgħobbi f'sens ta' storja u l-kittieba jistennu li l-qarreja jkun ffit intelligenti u immaginattivi biex jidhlu fl-istħajjl tal-kittieba u jgħixu l-istorja.

Ir-relazzjonijiet bejn itfal tal-ġrajjet u l-Bufisien jagħmlu l-improbabbli aktar improbabbli.

B'hekk il-fantasija hawnhekk issir sensitiva u tħoss is-sentimenti tal-karattri – kemm dawki reali u kemm dawki mhumiex veri.

Dan il-ktieb tajjeb għatfal il-kbar tal-primarja.